

SPAREBANKEN MØRE

Sparebanken Møre

Registreringsdokument

22.06.2017

Dette registreringsdokumentet utgjør et registreringsdokument i henhold til lov om verdipapirhandel av 29. juni 2007 nr. 75 § 7-14 og Kommisjonsforordning nr. 809/2004 bilag IV av 29. april 2004 om gjennomføring av Europaparlamentets og Rådets direktiv 2003/71/EF ("Prospektforordningen"). Registreringsdokumentet skal leses sammen med verdipapirdokumentet og eventuelle sammendrag for hvert obligasjonslån samt eventuelle tillegg til registreringsdokumentet.

Dette registreringsdokumentet, datert 22.06.2017, er godkjent av Finanstilsynet 22.06.2017. Registreringsdokumentet er gyldig 12 måneder fra Finanstilsynets godkjennelse.

Innhold

1.	RISIKOFAKTORER	3
1.1.	Generell risiko	3
1.1.1.	Utvikling i regional og nasjonal økonomi.....	3
1.1.2.	Rammebetingelser og myndigheters handlinger.....	4
1.2.	Forretningsmessig risiko.....	4
1.2.1.	Kreditrisiko.....	4
1.2.2.	Markedsrisiko	5
1.2.3.	Likviditetsrisiko	5
1.2.4.	Operasjonell risiko.....	6
1.2.5.	Eierrisiko	6
1.2.6.	Omdømmerisiko	6
1.2.7.	Compliance-risiko (etterlevelse).....	7
2.	ANSVARLIG FOR DETTE REGISTRERINGSDOKUMENTET	8
3.	BANKENS REVISOR	9
4.	UTVALGT FINANSIELL INFORMASJON	10
4.1.	Resultat konsern.....	10
4.2.	Balanse konsern	10
	Nøkkeltall konsern	11
5.	OPPLYSNINGER OM SPAREBANKEN MØRE	11
6.	BANKENS FORRETNINGSOVERSIKT	12
7.	KONSERNETS ORGANISASJONSSTRUKTUR.....	13
8.	STYRE, LEDELSE, TILSYNSORGANER	15
8.1.	Styret	16
8.2.	Administrerende direktørs ledergruppe	18
8.3.	Største eiere – Egenkapitalbevis.....	20
9.	BANKENS RISIKOSTYRING.....	21
9.1.	Kreditrisiko	21
9.2.	Markedsrisiko	22
9.3.	Likviditetsrisiko.....	23
9.4.	Operasjonell risiko	24
9.5.	Internkontroll	25

Registreringsdokument

9.6.	Internrevisjon	27
9.7.	Risiko- og revisjonsutvalg.....	27
9.7.1.	Medlemmer i risiko- og revisjonsutvalg	27
9.7.2.	Arbeidsoppgaver for risiko- og revisjonsutvalg.....	27
9.7.3.	Myndighet og ansvar for risiko- og revisjonsutvalg	28
10.	OPPLYSNINGER OM SPAREBANKEN MØRES FINANSIELLE STILLING OG RESULTATER, SAMT REFERANSELISTE.....	29
11.	OFFENTLIG TILGJENGELIGE DOKUMENTER	30

Registreringsdokument

---

1. RISIKOFAKTORER

Den som vurderer å investere i Sparebanken Møres obligasjonslån, bør lese registreringsdokumentet og verdipapirdokumentet i sin helhet.

Sparebanken Møre mener at redegjørelsen nedenfor omfatter samtlige risikofaktorer som anses å være av betydning med hensyn til å påvirke utsteders evne til å utføre sine forpliktelser ovenfor investor. Det er mange risikoforhold knyttet til driften av en bank. Det er naturlig å skille risikoområdene i: generell risiko og forretningsmessig risiko. Se for øvrig kapittel 9 «Bankens Risikostyring» for en nærmere beskrivelse av risiko- og kapitalstyringssystemene.

1.1. Generell risiko

Med generell risiko menes den risiko som ligger utenfor det Banken selv har herredømme over.

1.1.1. Utvikling i regional og nasjonal økonomi

Det har ikke skjedd en vesentlig forverring i utsteders framtidsutsikter siden datoен for siste offentliggjorte reviderte regnskaper.

Per 31.03.17 er utlånsandelen i Sparebanken Møre (konsern) fordelt på 70,0% til personkundemarkedet og 30,0% til bedriftsmarkedet. Innenfor bedriftsmarkedet er eiendomsdrift den største sektoren med 10,8% av totale utlån, deretter følger sektorene fiskeri og tjenesteyting som, henholdsvis, står for 4,7% og 3,4% av totale utlån. Utlån og garantier til sektoren supply/offshore står for 1,8% av totale utlån. Geografisk er totale utlån per 31.12.2016 fordelt med 83,1% innenfor Møre og Romsdal, 16,6% innenfor Norge ellers og 0,3% i utlandet. Tilsvarende tall for 31.03.2017 er ikke tilgjengelige, men det vil være små avvik i forhold til status per 31.12.2016.

Bankens inntjening og resultater kan følgelig bli negativt påvirket dersom økonomiske forhold i Norge, og særlig i Møre og Romsdal blir forverret. Økende arbeidsledighet og fall i eiendomsverdier, både i bolig- og næringsmarkedet, er vurdert som de viktigste risikofaktorene for Sparebanken Møre.

I tråd med utviklingen i norsk økonomi generelt synes de økonomiske utsiktene for Møre og Romsdal å ha bedret seg litt utover våren. Store deler av det lokale næringslivet opplever økt aktivitet. De viktigste årsakene til dette er en svak krone, lave renter og en ekspansiv finanspolitikk. Disse faktorene bidrar også til at stemningsindikatorer for norske husholdninger viser de høyeste nivåene på mange år. Videre har oppgangen i oljeprisen det siste året bidratt til redusert usikkerhet for oljerelaterte næringer. Situasjonen for denne næringen vil likevel fortsatt være utfordrende i 2017. Som følge av dette er det en risiko for at arbeidsledigheten i fylket kan stige svakt de nærmeste månedene. I april utgjorde den registrerte ledigheten i Møre og Romsdal 3,0 prosent av arbeidsstyrken i følge NAV. For landet som helhet lå ledigheten på 2,8 prosent.

Det forventes at tapsnivået i Sparebanken Møre vil holde seg lavt også i 2017.

Kredittevksen i Norge var svakt avtakende gjennom 2016, men veksttakten har økt noe inneværende år, både til husholdninger og til næringslivet. Veksten i totale innskudd har også vært tiltakende i landet sett under ett.

Vi opplever fortsatt sterk konkurranse i markedet både for utlån og innskudd, men banken er konkurransedyktig og registerer god og tiltakende utlånsvekst både til personmarkedet og til næringslivsmarkedet. Innskuddsveksten er god. Det forventes at utlånsveksten innenfor

Registreringsdokument

---

personmarkedet vil avta noe gjennom året, mens veksttakten til næringslivsmarkedet vil øke. Fokus er hele tiden rettet mot å generere vekst på gode engasjementer med et akseptabelt risikonivå.

1.1.2. Rammebetingelser og myndigheters handlinger

De nordiske landene har en av de mest konsoliderte banksektorene i Europa og hvert land domineres av et lite antall store banker. Risikoene innen banksektoren relaterer seg hovedsakelig til kreditt- og markedsrisikoer. Banksektoren i Norden har relativt lave nivåer for kreditt- og markedsrisikoer. Den lave kreditrisikoprofilen avspeiler dominansen av retail-virksomhet blant de nordiske bankene. Høy kostnadseffektivitet og lav risikoprofil er typisk for den nordiske banksektoren. Økende konkurranse og fallende marginer er fremtidige utfordringer for samtlige aktører innen denne sektoren. Endringer og innstramninger i krav til soliditet og likviditet, kan gi enkelte banker større eller mindre utfordringer med hensyn til å møte disse regulatoriske krav.

Norske og internasjonale reguleringsmyndigheter jobber fortsatt for å styrke soliditeten og redusere risikoene i banksektoren. I løpet av 2016 fastsatte Finanstilsynet Pilar 2-kravet for Sparebanken Møre til 1,8% gjeldende fra 31.12.2016. Finansdepartementet besluttet videre at den motsykliske bufferen skal økes med 0,5 % til 2 %, slik at fra 31.12.2017 vil det totale kravet til ren kjernekapital utgjøre 13,8 %.

Den ansvarlige kapitalen i banken er sammensatt ut ifra flere hensyn. Bankens størrelse, det internasjonalt rettede næringslivet i Møre og Romsdal og behovet for stabilt å kunne hente inn langsignt ekstern fundingkapital ved behov, er de viktigste. Disse hensynene gjør at banken ønsker å ha en relativt høy kapitaldekning. Inkludert 50 % av resultatet hittil i år har konsernet ved utgangen av 1. kvartal 2017 en ansvarlig kapital på 18,6% (18,2 %), kjernekapital på 17,1 % (16,6 %) og ren kjernekapital på 14,9 % (14,2 %). Vekst er underordnet krav til soliditet. Styret har løpende oppfølging av kapitaldekningen i konsernet og vil raskt være i stand til å iverksette tiltak dersom behovet for kapitalstyrking avtegner seg.

1.2. Forretningsmessig risiko

Forretningsmessig risiko er her definert som risiko for tap eller uventede inntektssvingninger som kan oppstå på bakgrunn av de aktiviteter som Banken velger å delta i. Bankens inntjening skal være et produkt av kunderelaterte aktiviteter, ikke finansiell risikotaking. Ved vesentlige endringer i, eller etablering av nye, produkter eller forretningsområder skal det foreligge en vurdering av konsekvens for konsernets og de berørte selskapers risiko før iverksettelse.

1.2.1. Kreditrisiko

Kreditrisiko er risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Inkludert i dette risikoområdet er også motpartsrisiko og konsentrasjonsrisiko. Kreditrisiko representerer Sparebanken Møres største risikoområde. Konsernet har en moderat risikoprofil for kreditrisiko, slik denne er definert gjennom konsernets kreditrisikostrategi. Strategien gir rammer blant annet for konsentrasjon knyttet til bransjer og engasjementstørrelser, geografisk eksponering, vekstmål og risikonivå.

For mer detaljer om Bankens håndtering av kreditrisiko, se kapittel 9 «Risikostyring».

Registreringsdokument

1.2.2. Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser og renter.

Begrepet markedsrisiko deles i to komponenter, generell markedsrisiko og spesifikk markedsrisiko. Generell markedsrisiko oppstår som en konsekvens av de investeringer eller posisjoner banken har, og hvor verdiene til enhver tid bestemmes av markedets priser. Spesifikk markedsrisiko omfatter endringer som nevnt over knyttet til for eksempel endringer i låntakers eller utsteders kreditverdighet, endret grad av omsettelse for en type verdipapir, lokale hendelser m.v.

Markedsrisiko i Sparebanken Møre fremkommer i hovedsak som følge av de aktiviteter som utføres for å understøtte konsernets daglige drift. I dette ligger konsernets finansiering, obligasjonsporteføljen som blant annet holdes for å kunne møte likviditetskrav og sikre låneadgang i Norges Bank, samt kundegenerert rente- og valutahandel.

Konsernets markedsrisiko kan splittes i følgende elementer:

- Renterisiko: Består av markedsrisiko knyttet til posisjoner i rentebærende finansielle instrumenter, herunder derivater med renteinstrumenter som underliggende. Renterisiko knyttet til likviditetsporteføljen, samt sikringsforretninger knyttet til denne, vurderes særskilt og har egen risikoramme.
- Aksjerisiko: Består av markedsrisiko knyttet til posisjoner i egenkapitalinstrumenter, inkludert derivater med egenkapitalinstrumenter som underliggende. Aksjer i datterselskap er ikke inkludert. Sparebanken Møre har en svært begrenset handelsportefølje.
- Valutarisiko: Består av risikoen for tap når valutakursene endres. Alle finansielle instrumenter og øvrige posisjoner med valutarisiko blir inkludert i vurderingen. Valutarisiko knyttet til bankporteføljen, det vil si valutarisiko som oppstår som et resultat av sikring kundehandel, herunder utlån-/innskuddsvirksomhet, vurderes særskilt og vil ha et eget sett av risikorammer.
- Spreadrisiko: Defineres som risikoen for endringer i markedsverdi av obligasjoner og engasjementer som følge av generelle endringer i kredittspreader.
- Total markedsrisiko: Den samlede risikovurderingen fremkommer ved å sammenstille vurderingene fra områdene renter, aksjer og valuta.

Finanstilsynets metodikk på dette området legges til grunn for å vurdere det samlede markedsrisikoområdet. Finanstilsynets metodikk innebærer en vurdering av kapitalbehov for å dekke potensiell risiko som foretaket kan bli eksponert for gjennom full utnyttelse av de etablerte markedsrisikorammer. Metoden er basert på en sensitivitetstest for uventede tap som kan følge av endringer i markedspriser, kurser og renter.

For mer detaljer om Bankens håndtering av markedsrisiko, se kapittel 9 «Risikostyring».

1.2.3. Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risiko for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Registreringsdokument

Likviditet kan defineres som bankens evne til å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet oppstår. Banken er likvid når den er i stand til å innfri gjelden sin etter hvert som den forfaller. Styringen av Sparebanken Møres finansieringsstruktur er fastsatt i en overordnet likviditetsstrategi som blir evaluert og vedtatt av styret minimum en gang i året, sist i desember 2016. Strategien gjenspeiler det moderate risikonivået som aksepteres for dette risikoområdet. Her beskrives de mål Sparebanken Møre har for å bevare sin finansielle styrke. Det er definert konkrete rammer på ulike områder for konsernets likviditetsstyring.

For mer detaljer om Bankens håndtering av likviditetsrisiko, se kapittel 9 «Risikostyring».

1.2.4. Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risiko for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker, systemer eller eksterne hendelser. I operasjonell risiko ligger alle de potensielle tapskilder som er knyttet til den løpende driften av banken. Dette kan eksempelvis være svikt i rutiner, svikt i datasystem, kompetansesvikt, feil fra bankens underleverandører, tillitsbrudd hos ansatte og kunder, ran, underslag med mer. Sparebanken Møre har etablert ulike fora og utvalg som aktivt arbeider med å håndtere konsernets operasjonelle risiko. Herunder inngår årlig sikkerhetsforum for konsernets sikkerhetsansvarlige. Konsernet har også et sikkerhetsutvalg som har godkjenningsfunksjon for bankens BankID-regelverk. Utvalget er bredt sammensatt av personer fra flere funksjoner i konsernet. Styret mottar årlig rapport om sikkerhetssituasjonen i Sparebanken Møre, i tillegg til løpende rapporteringer knyttet til vesentlige avvik og hendelser som måtte oppstå. I årlig ICAAP gjennomgås konsernets vesentligste risikoområder, og operasjonell risiko er i denne sammenheng gitt stor oppmerksomhet.

Sparebanken Møres operative og etablerte internkontroll er et viktig hjelpemiddel for å redusere den operasjonelle risikoen, både gjennom avdekking og oppfølging.

For mer detaljer om Bankens håndtering av operasjonell risiko, se kapittel 9 «Risikostyring».

1.2.5. Eierrisiko

Sparebanken Møres evne til å betjene egne utstedelser av obligasjoner og sertifikater anses ikke å være påvirket av økonomisk resultat i datterselskapene. Dersom Møre Boligkreditt AS misligholder sine forpliktelser knyttet til forfall eller renter på utestående obligasjonsgjeld har imidlertid Sparebanken Møre som morbank forpliktet seg gjennom en revolverende fasilitet å dekke opp for slikt mislighold for en varighet på inntil 12 måneder. Om en slik situasjon skulle oppstå vil det kunne medføre konsekvenser for kredittverdigheten til Sparebanken Møre.

Det vises til ansvarserklæring i punkt 2. Sparebanken Møre eier 1,3 % av aksjene i Eksportfinans ASA. I første kvartal 2008 avga Sparebanken Møre en porteføljegaranti på inntil 1,6 % av NOK 5 mrd. til selskapet. I oppdatert avtale datert 01.03.2016 er dette garantibeløpet redusert til NOK 1,5 mrd. Garantien løper til senest 31.12.2023. Eksportfinans ASA har pr. 31.12.2016 en kreditrating på BBB+ fra Standard & Poor's.

1.2.6. Omdømmerisiko

Omdømmerisiko er risikoen for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, aksjemarked og myndigheter.

Registreringsdokument

Kritiske suksessfaktorer for å bevare et godt omdømme vurderes å være kompetente medarbeidere, korrekte holdninger og handlemåter, god intern og ekstern kommunikasjon, og velfungerende målemetoder. Banken gjennomfører egne målinger av kundetilfredshet, i tillegg til å være inkludert i regionale omdømmemålinger.

Sparebanken Møre ikke kjent med at det i 2014, 2015 og 2016 har inntrådt tendenser, usikkerhet, krav, forpliktelser eller begivenheter som med rimelighet kan forventes å få vesentlig innflytelse på bankens økonomiske framtidsutsikter ut over det som er offentliggjort i forbindelse med års- og kvartalsrapporter. Det har i løpet av de siste 12 måneder ikke vært saker for domstolene eller voldgiftsrett, eller saker i forvaltningsorgan som kan få, eller som nylig har hatt, vesentlig innflytelse på den finansielle stilling eller resultatene til Sparebanken Møre eller dens døtre. Banken har heller ikke blitt varslet om slike saker.

1.2.7. Compliance-risiko (etterlevelse)

Compliance-risiko er risikoen for at Banken pådrar seg offentlige sanksjoner/ bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Sparebanken Møres compliance-risiko er vurdert ivaretatt av gjeldende internkontrollprosesser som igjen blir overvåket internrevisjonen.

Sparebanken Møres internkontroll er utformet for å gi en god sikkerhet vedrørende måloppnåelse innen områdene strategisk utvikling, målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler, herunder også etterlevelse av konserninterne retningslinjer og policyer. En velfungerende internkontroll skal også sikre at konsernets risikoeksponering er innenfor vedtatt risikoprofil og vedtatte risikotoleransegrenser.

Sparebanken Møres internkontrollprosesser bygger på prinsippene i den globale internkontrollstandarden COSO-modellen. Prosessene og internkontrollene skal dekke konsernet som helhet. I dette ligger dermed at også de risikoer som oppstår som følge av eierskap og drift i datterselskaper skal håndteres av konsernets totale internkontrollprosesser.

En mer detaljert beskrivelse av interkontroll og internrevisjon er gitt i kapittel 9.5 «Interkontroll» og kapittel 9.6 «Internrevisjon».

Sparebanken Møre 22.06.2017

Registreringsdokument

---

2. ANSVARLIG FOR DETTE REGISTRERINGSDOCUMENTET

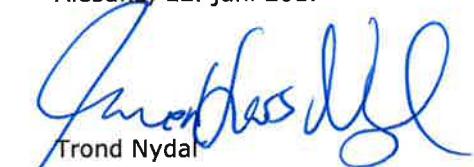
Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund, er ansvarlig for innholdet i registreringsdokumentet.

Ansvarserklæring

I henhold til kommisjonsforordning nr. 809/2004 bilag IV punkt 1.2 bekrefter herved Sparebanken Møre som ansvarlig for registreringsdokumentet at opplysningene i registreringsdokumentet så langt banken kjenner til er i samsvar med de faktiske forhold, at det ikke forekommer utelatelser fra registreringsdokumentet som er av en slik art at de kan endre registreringsdokumentets betydningsinnhold og at den ansvarlige har gjort alle rimelige tiltak for å sikre dette.

Undertegnede, Trond Nydal, er administrerende direktør i Sparebanken Møre og tegner selskapet alene, jf. bankens vedtekter og allmennaksjeloven § 6-31 første ledd.

Ålesund, 22. juni 2017

Trond Nydal
adm. direktør

Registreringsdokument

---

3. BANKENS REVISOR

Bankens og konsernets revisor er Ernst & Young AS, Langelandsv. 1, 6010 Ålesund. Telefon 70 11 82 82. Ernst & Young har vært revisor for bedriften i perioden som omfattes av den historiske finansielle informasjonen. Ernst & Young AS er medlemmer av Den norske Revisorforening. Revisor har ikke noen form for materielle interesser i Sparebanken Møre.

Regnskap	Ansvarlig revisor	Selskap
2016	Einar Hersvik	Ernst & Young
2015	Einar Hersvik	Ernst & Young
2014	Einar Hersvik	Ernst & Young
2013	Einar Hersvik	Ernst & Young
2012	Ivar-Andre Norvik	Ernst & Young
2011	Ivar-Andre Norvik	Ernst & Young
2010	Ivar-Andre Norvik	Ernst & Young
2009	Ivar-Andre Norvik	Ernst & Young

4. UTVALGT FINANSIELL INFORMASJON

Nedenfor følger utvalgt finansiell informasjon for konsernet per 31.12.2016. For mer informasjon om offentliggjorte regnskapstall vises det til kapittel 10 i dette Registreringsdokumentet.

4.1.Resultat konsern

Resultat	1.kv. 2017		1. kv. 2016		2016		2015	
	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%
Netto renteinntekter	261	1,69	270	1,80	1.082	1,79	1.098	1,89
Netto provisjons- og andre driftsinntekter	42	0,27	42	0,28	182	0,3	193	0,33
Netto avkastning på finansielle investeringer	24	0,16	14	0,09	99	0,16	12	0,02
Sum inntekter	327	2,12	326	2,17	1.363	2,25	1.303	2,24
Sum driftskostnader	150	0,97	148	0,99	586	0,97	561	0,96
Planendring pensjon				1,18				
Resultat før tap	177	1,15	178	-0,01	777	1,28	742	1,28
Tap på utlån, garantier m.v	2	0,01	-2	1,19	22	0,04	50	0,09
Resultat før skatt	175	1,14	180	0,30	755	1,24	692	1,19
Skattekostnad	44	0,28	46	0,89	181	0,3	189	0,32
Resultat for regnskapsåret	131	0,86	134	0,87	574	0,94	503	0,87

4.2.Balanse konsern

Balanse					
	Mill. kroner	1.kv. 17	1. kv. 16	2016	2015
Forvaltningskapital	63.124	60.088	61.593	60.120	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	61.719	59.925	60.525	58.113	
Utlån til kunder	53.993	51.440	52.691	51.286	
Brutto utlån til personkunder	37.850	35.049	37.133	34.822	
Brutto utlån til næringsliv og offentlig sektor	16.311	16.439	15.734	16.526	
Innskudd fra kunder	32.656	29.738	32.562	29.389	
Innskudd fra personkunder	18.923	17.742	18.675	17.829	
Innskudd fra næringsliv og offentlig sektor	13.668	11.937	13.877	11.550	
Utlånsvekst i %	2,5	0,3	2,7	4,9	
Innskuddsvekst i %	0,3	1,2	10,8	3,5	

4.3. Nøkkeltall konsern

Nøkkeltall	1. kv 17	1. kv 16	2016	2015
Egenkapitalforrentning	10,1	11,2	11,6	10,7
Kostnader i prosent av inntekter	45,9	45,4	43	43
Tap i % av utlån 1.1	0,01	-0,02	0,04	0,1
Tapsutsatte engasjement i % av utlån (før tapsnedskrivninger)	0,32	0,41	1,16	0,47
Tapsutsatte engasjement i % av utlån (etter tapsnedskrivninger)	0,22	0,27	1,01	0,32
Innskuddsdekning i %	60,5	57,8	61,8	57,3
Likviditetsindikator (Liquidity Coverage Ratio - LCR)	99,0	93	91	123
Ansvarlig kapital i % 1)	18,6	18,2	18,6	18,1
Kjernekapital i % 1)	17,1	16,6	17	16,6
Ren kjernekapital i % 1)	14,9	14,2	14,6	14,1
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio, LR)	8,6	8	8,5	8
Årsverk	371	388	378	388
Egenkapitalbevis:				
Resultat per egenkapitalbevis (konsern) (kroner)	6,55	3,8	28,8	25,25
Resultat per egenkapitalbevis (morbanks) (kroner)	12,6	13,6	29,85	25,7
Utbytte per egenkapitalbevis (kroner)	0	11,5	14	11,5
Egenkapitalbevisbrøken i % 1.1 (morbanks)	49,6	49,6	49,6	49,6
Kurs på Oslo Børs	237	188	254	188
Pris/Bokført verdi (P/B) (konsern)	0,9	0,76	0,94	0,74

1) Beregnet etter IRB i Basel II inkl. overgangsregel i Basel I. IRB for massemarked f.o.m. 31.03.15 og IRB-grunnleggende for foretak f.o.m. 30.06.14.

5. OPPLYSNINGER OM SPAREBANKEN MØRE**Definisjonsliste**

Definisjon av anvendte begreper i dokumentet:

Selskapet:	Sparebanken Møre som juridisk enhet med orgnr. 937 899 319
Morbanks:	Har samme betydning som Selskapet
Banken:	Har samme betydning som Selskapet
Utsteder:	Har samme betydning som Selskapet
Konsernet:	Selskapet pluss datterselskaper
Datterselskaper:	Møre Boligkreditt AS (orgnr. 884031222), Sparebankeiendom AS (orgnr. 933270548), Møre Eiendomsmegling AS (orgnr. 963800916)

Registreringsdokument

Utsteders foretaksnavn er Sparebanken Møre. Hovedkontor og forretningsadresse er Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6001 Ålesund, telefon 70 11 30 00. Banken er registrert i Norge. Bankens organisasjonsnummer er 937 899 319. Sparebanken Møre ble etablert 1. april 1985 gjennom en sammenslutning av flere lokale sparebanker i Møre og Romsdal. Den 1. januar 1986 ble Sandøy Sparebank slått sammen med Sparebanken Møre, 1. januar 1990 ble Sparebanken Romsdal innfusjonert og 1. november 2009 ble Sparebanken Tingvoll innfusjonert. I dag er 33 tidligere lokale sparebanker på Sunnmøre og i Romsdal samlet i Sparebanken Møre.

I henhold til § 1-2 i Bankens vedtekter er Bankens formål å utføre forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at sparebanker utfører, og som er innenfor rammen av den lovgivning som til enhver tid gjelder, og de til enhver tid gitte konsesjoner. Banken kan herunder yte investeringstjenester og tilknyttede tjenester i samsvar med bestemmelserne i verdipapirhandelovaen.

Banken har konsesjon som sparebank etter sparebankloven. Banken er underlagt den alminnelige rammelovgivningen som gjelder for finansinstitusjoner i Norge. Finansdepartementet er konsesjonsmyndighet for banken. Banken er underlagt tilsyn av Finanstilsynet. Sparebanken Møre har i henhold til verdipapirhandelovaen (vphl) tillatelse til å yte investeringstjenester som nevnt i vphl § 2-1 første ledd nr. 1 til og med nr. 6, og kan yte tilknyttede tjenester jfr. Vphl. 2-1 annet ledd nr. 1, 4 og 5. I tillegg er Sparebanken Møre som kredittinstitusjon registrert med den tilknyttede tjenesten "kredittgivning", jfr. Vphl. § 2-1 annet ledd nr. 2. Banken er nivå 1 bank i NICS (Norwegian Interbank Clearing System), og er en fullskala valutabank, samt har konsesjon som verdipapirforetak.

Prospektet/avtalevilkårene er regulert av norsk rett. Tvist i tilknytning til prospektet/avtalevilkårene hører under norsk jurisdiksjon (norsk domstol).

Det har i nyere tid ikke inntruffet begivenheter som i vesentlig grad har betydning ved vurdering av bankens solvens.

Sparebanken Møre har ikke foretatt investeringer av vesentlig karakter siden forrige offentliggjorte regnskap og det foreligger ingen avtalte fremtidige investeringer av vesentlig grad per dags dato.

6. BANKENS FORRETNINGSOVERSIKT

Konsernet Sparebanken Møre består av morbanken, kreditforetaket Møre Boligkredit AS, eiendomsmeglerselskapet Møre Eiendomsmegling AS og eiendomsselskapet Sparebankeiendom AS. Sparebanken Møre har definert sitt geografiske virkeområde til Møre og Romsdal, der banken pr. 31.03.2017 har 30 kontorer i 24 kommuner.

De kunderettede aktivitetene innenfor personmarkedet er organisert som en sentral enhet, Divisjon Personmarked. Samtlige personmarkedsavdelinger (28) rapporterer til leder for Divisjon Personmarked. Denne lederen rapporterer igjen til adm. direktør. Næringslivsmarkedet er organisert i tre geografiske enheter, der de tre enhetslederne rapporterer til adm. direktør. Næringslivsmarkedet er igjen matriseorganisert ved bruk av 6 bransjelinjer (marin, offshore & supply, industri, eiendom, handel & tjenesteyting, SMB), samt forsikring. Pr. 31.03.2017 er utlånsandelen fordelt med 70,0% på personmarkedet og 30,0% på næringslivsmarkedet.

Sparebanken Møre er totalleverandør av tjenester innen områdene

- finansiering
- innskudd og plasseringer

Registreringsdokument

- formuesforvaltning
- økonomisk rådgivning
- betalingsformidling
- valuta- og rentehandel
- forsikring
- eiendomsmegling

I bankens distribusjonsstrategi inngår bankens kontornett, digitale kanaler, spesialistfunksjoner og telefon, som omfatter kundeservice, telebank og mobil- og brettbank. Gjennom en samordnet betjening av kundene i de ulike distribusjonskanalene skal bankens kunder få valgmuligheter, enkel tilgang på kompetente medarbeidere, god rådgivning og høy servicegrad. Banken har som mål å videreutvikle og fortsatt holde høyt kvalitetsnivå på alle disse distribusjonskanalene, for derigjennom å bidra til økt konkurransekraft, høy effektivitet og forbedret lønnsomhet. Den digitale utviklingen innen banknæringen skjer raskt. Sparebanken Møre har målsetting om å tilby gode digitale tjenester til kundene på ulike plattformer.

Banken har også en avdeling for aktiv forvaltning som forvalter kundemidler for om lag NOK 3,25 milliarder ved utgangen av 1. kvartal 2017.

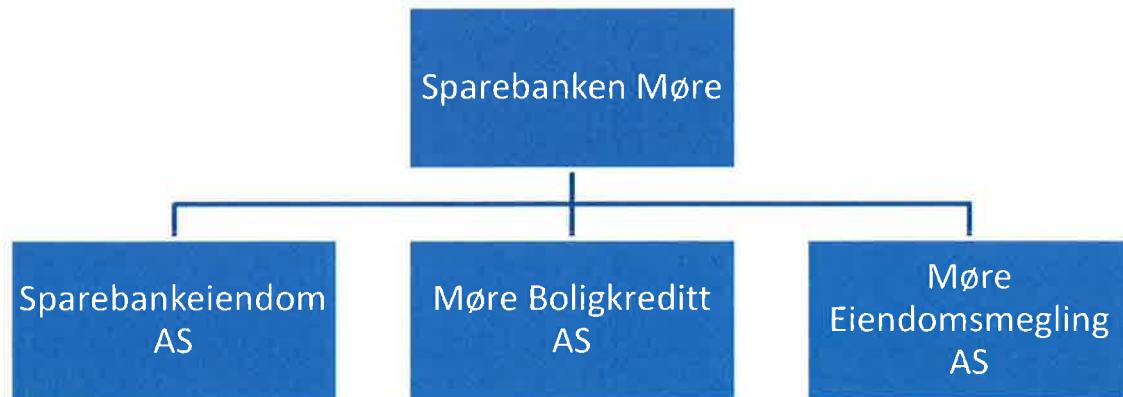
Sparebanken Møre har en høy markedsandel av tradisjonell bankaktivitet i markedsområdet. Basert på tall fra Statistisk Sentralbyrå pr. 31.12.2015, publisert 17.06.2016 (se lenke under avsnitt) har banken beregnet en markedsandel på ca. 28,9% for innskudd og ca. 22,2% for utlån i personkundemarkedet i Møre og Romsdal, mens tallene for næringslivsmarkedet viser markedsandeler på ca. 18,9% og ca. 14,8% for hhv. innskudd og utlån. Opplysningene benyttet fra Statistisk Sentralbyrå i avsnittet over ved beregninger av markedsandeler er korrekt gjengitt og har, etter det Sparebanken Møre kjenner til og kan kontrollere ut fra offentlige opplysninger om tredjemann, ingen fakta som er utelatt som kan medføre at de gjengitte opplysninger, og bruken av disse, er unøyaktige eller villedende. Tilsvarende tall for 2016 vil ble offentliggjort i løpet av juni 2017.

Lenke til aktuell bankstatistikk fra SSB: (<https://ssb.no/bank-og-finansmarked/statistikker/banker/arlig-innskudd-og-utlan-per-fylke/2016-06-17?fane=tabell#content>), se tabeller: Årsstatistikk/Banker. Utlån etter låntakersektor og fylke" samt "Banker. Innskudd etter innskytersektor og fylke")

Møre og Romsdal er bankens primære markedsområde. Banken møter for øvrig konkurranse fra sparebanker, forretningsbanker, formidlingsselskaper, forvaltere av verdipapirfond, forsikringsselskap og kreditforetak. De største konkurrentene på ordinære banktjenester er vurdert å være DNB, Nordea og Sparebanken 1 Midt-Norge. Konkurransesituasjonen varierer imidlertid en del mellom de ulike regionene.

7. KONSERNETS ORGANISASJONSSTRUKTUR

Konsernet Sparebanken Møre består pr. 31.03.2017 av morbanken og de heleide selskapene boligkreditforetaket Møre Boligkredit AS, eiendomsmeglerselskapet Møre Eiendomsmegling AS, samt eiendomsselskapet Sparebankeiendom AS.

Sparebankeiendom AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Møre og har som formål å eie og forvalte bankens egne forretningseiendommer. Selskapet har ingen ansatte.

Møre Boligkreditt AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Møre og har som formål å finansiere utlån med pant i bolig og næringseiendom. Selskapet er etablert som et ledd i Sparebanken Møres langsigte finansieringsstrategi, og kredittforetakets hovedmålsetting er å utstede obligasjoner med fortrinnsrett rettet mot nasjonale og internasjonale investorer. Sparebanken Møre er avhengig av den finansieringen som blir tilgjengelig for banken gjennom boligkredittselskapet. Møre Boligkreditt AS har 1 ansatt og gav pr 31.12.2016 et resultatbidrag til konsernet på NOK 156 millioner og ervervet utlånsportefølje i kredittforetaket utgjorde NOK 19,8 milliarder.

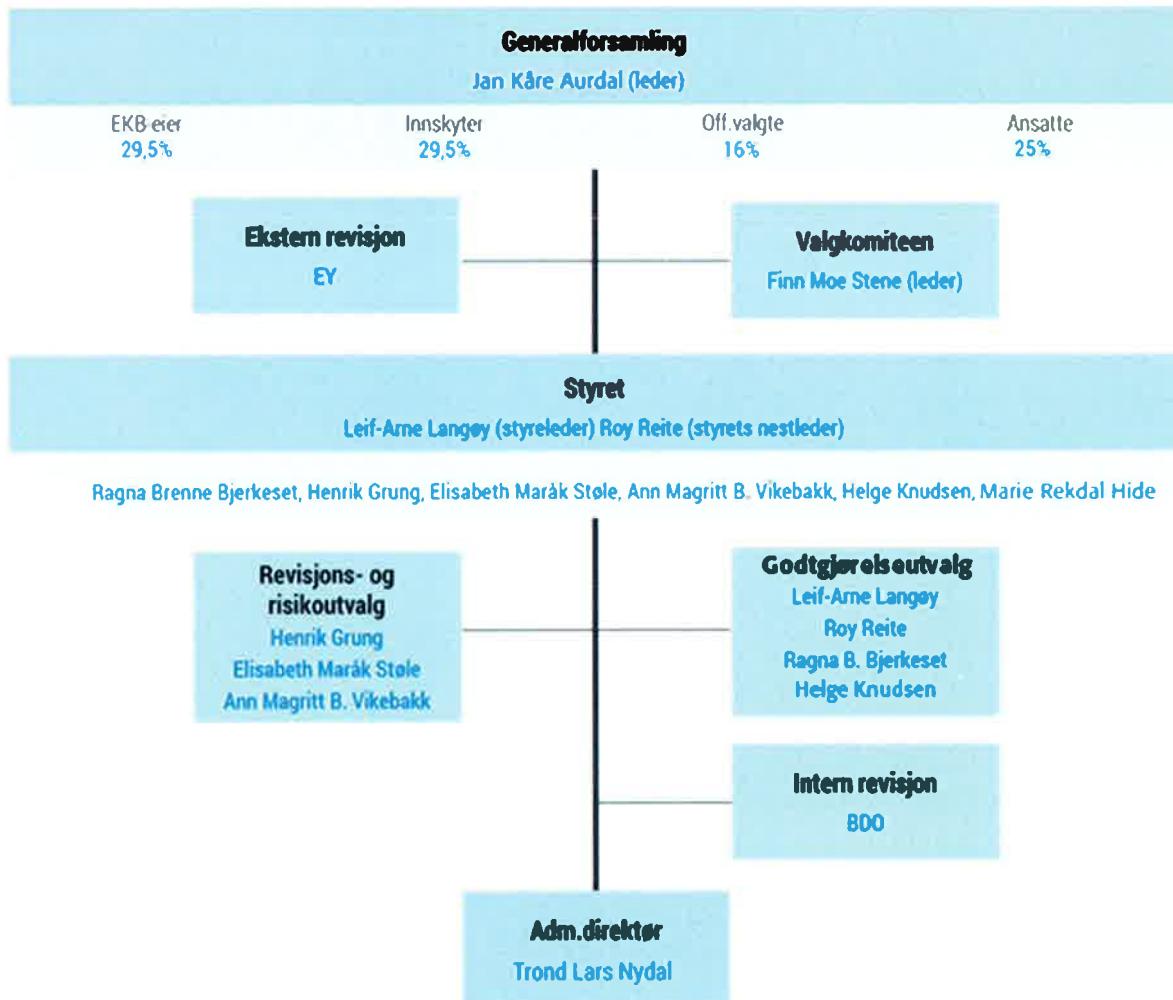
Møre Eiendomsmegling AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Møre og består av tidligere Krogsveen Raknes AS i Molde, og Ålesund og Paulsen og Bakke AS i Ålesund. Selskapet har 14 ansatte.

Banken drives som en selvstendig økonomisk enhet i konsernet Sparebanken Møre. Banken finansierer sin virksomhet ved innskudd fra allmennheten og ved opptak av lån i penge- og kapitalmarkedet. Konserninterne transaksjoner er basert på vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper, jfr. allmennaksjeloven § 3-9 og finansieringsvirksomhetsloven § 2a-8.

Banken (morbanks) hadde pr 31.03.2017, 394 ansatte, tilsvarende 371 årsverk.

8. STYRE, LEDELSE, TILSYNSORGANER

Status per 31.03.2017

En sparebank er i utgangspunktet en selveiende institusjon og styringsstrukturen og sammensetningen av styringsorganene skiller seg fra aksjeselskap, jf. finansforetakslagens kap. 8 om styringsorgan. Bankens øverste organ er generalforsamlingen. I Sparebanken Møre består denne av i alt 40 medlemmer med 14 varamedlemmer valgt av fire grupperinger etter nærmere bestemmelser i vedtekten. Generalforsamlingen i Sparebanken Møre er sammensatt slik; 13 medlemmer med 4 varamedlemmer er valgt av og blant kundene, 13 medlemmer med 4 varamedlemmer er valgt av egenkapitalbevisierne, 4 medlemmer med 2 varamedlemmer er valgt av samfunnsfunksjonen (fylkestinget i Møre og Romsdal), og 10 medlemmer og 4 varamedlemmer er valgt av og blant de ansatte.

Sparebanken Møre følger den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 30. oktober 2014. Det er ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleves i Sparebanken Møre.

Registreringsdokument

8.1. Styret

Styret består av 8 medlemmer, med 4 varamedlemmer, valgt av generalforsamlingen. To av medlemmene er valgt blant bankens ansatte. Alle styremedlemmene er uavhengige av bankens daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Styrets leder og nestleder er valgt av generalforsamlingen ved særskilte valg. Samtlige valgte medlemmer velges for 2 år og varamedlemmer for 1 år. Av de valgte medlemmer er tre på valg det ene året, og fire medlemmer på valg påfølgende år. Medlemmer og varamedlemmer som er på valg kan gjenvelges. Et valgt medlem av styret kan ikke ha dette tillitsvervet i et sammenhengende tidsrom lengre enn 12 år, eller ha dette tillitsvervet i mer enn 20 år sammenlagt.

Styret leder sparebankens virksomhet. Styret er ansvarlig for at de midler sparebanken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Styret skal sørge for en tilfredsstillende organisering av bankens virksomhet, og har plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret fastsetter også bevilningsreglementet for banken. Gjennom "Instruks for styret i Sparebanken Møre" er styrets ansvar og oppgaver nedfelt. Instruksen revideres regelmessig. Det er videre vedtatt "Instruks for adm. direktør". Disse instruksene danner grunnlag for etablert ansvars- og oppgavefordeling mellom styret og administrerende direktør. Styrets leder skal innen mai hvert år, i samråd med administrerende direktør, sette opp forslag til en årlig plan for styrets arbeid i det kommende året med særlig vekt på mål, strategi og gjennomføring, herunder møteplan og hovedpunkter på agenda for styremøtene for neste kalenderår. Styret evaluerer årlig sin egen arbeidsform og kompetanse med sikte på forbedringstiltak. Styret vedtar de overordnede langsiktige økonomiske målene for Sparebanken Møre. Disse er nedfelt i konsernets strategiske plan. Detaljene i planen revideres årlig i en felles prosess mellom styret og bankens toppledergruppe. Styret sikrer på denne måten at banken ledes slik at de fastsatte overordnede mål nås. De nåværende medlemmene av bankens styre er presentert nedenfor. Tallene i parentes angir hvor mange egenkapitalbevis vedkommende eier i Sparebanken Møre pr 31.12.2016. Det er også tatt med egenkapitalbevis tilhørende nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse. Pr. 1. kvartal 2017 har det ikke skjedd vesentlige endringer i respektive eierskap av egenkapitalbevis.

Leif-Arne Langøy (105.500)

Styrets leder

Leif-Arne Langøy er eier og daglig leder i Lapas AS. Styrets leder siden april 2011. Bosatt i Haram kommune. Forretningsadresse: Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund.

Roy Reite (1.922)

Styrets nestleder

Roy Reite er adm. dir. i STX OSV AS. Styremedlem siden 2004, nestleder fra 2008. Bosatt i Ålesund kommune. Forretningsadresse: Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund.

Ragna Brenne Bjerkeset (950)

Styremedlem

Ragna Brenne Bjerkeset er seniorrådgiver i TIBE og ICF sertifisert coach. Styremedlem fra april 2011. Forretningsadresse: Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund.

Ann Magritt B. Vikebakk (6.805)

Styremedlem

Ann Magritt B. Vikebakk er eier og leder av Bjåstad Vikebakk Advokatfirma AS. Styremedlem siden 2014. Forretningsadresse: Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund.

Registreringsdokument

Helge Karsten Knudsen (1.144)

Styremedlem

Helge Karsten Knudsen er hovedtillitsvalgt i Sparebanken Møre og har vært styremedlem siden 2014, han var også styremedlem i perioden 2001 -2012. Forretningsadresse: Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund.

Henrik Grung (0)

Styremedlem

Henrik Grung er partner i advokatfirmaet Steenstrup Stordrange, hvor han også er styreleder. Grung har vært styremedlem i Sparebanken Møre siden 2015. Forretningsadresse: Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund.

Elisabeth Maråk Støle (180)

Styremedlem

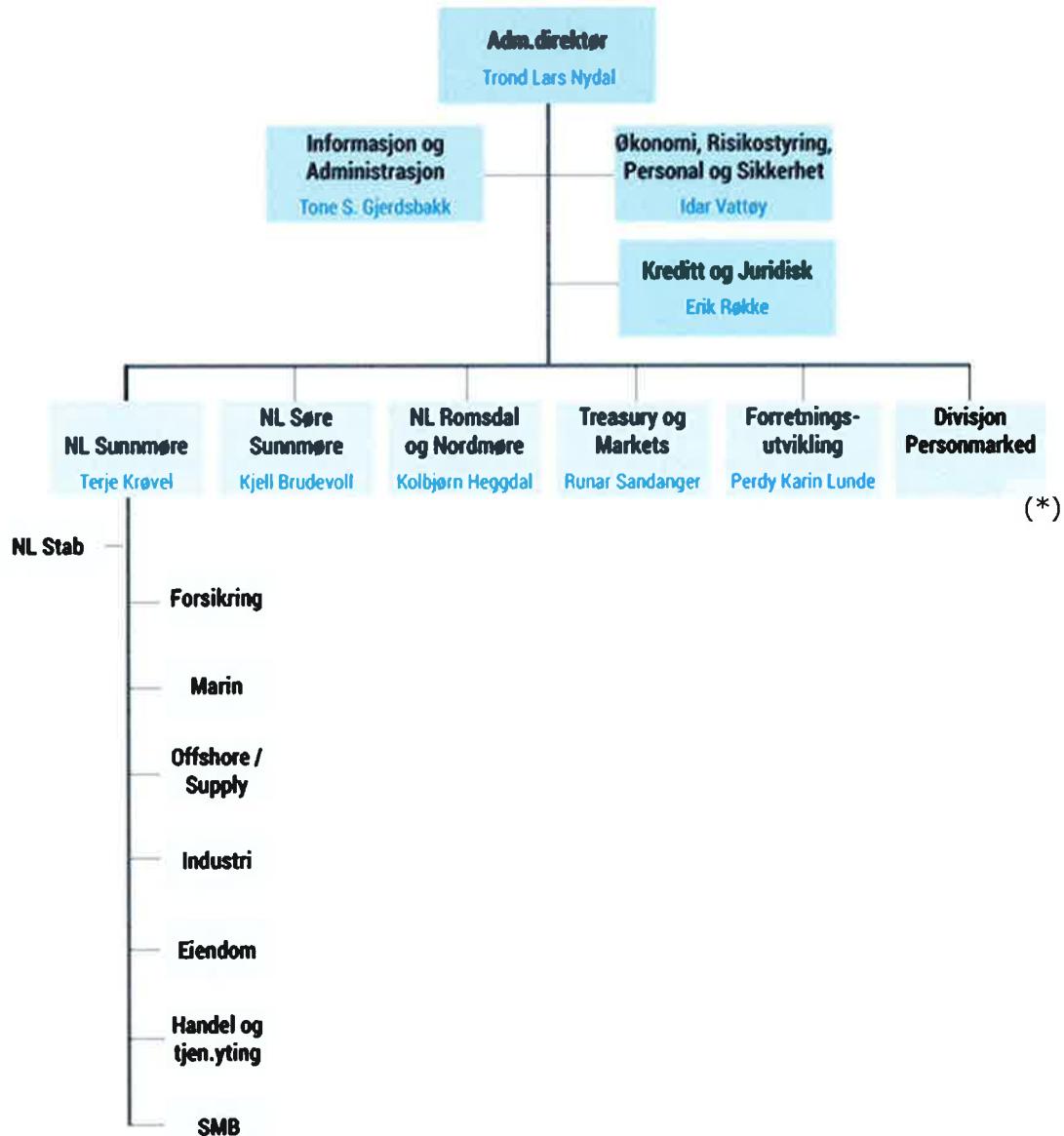
Elisabeth Maråk Støle er direktør i Møreforsking AS. Hun har vært styremedlem i Sparebanken Møre siden 2016, samt i perioden 2008 – 2014. Forretningsadresse: Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund.

Marie Rekdal Hide (141)

Styremedlem

Marie Rekdal Hide er ansatt i Sparebanken Møre som Autorisert finansiell rådgiver i Næringsliv Sunnmøre SMB og har vært ansattes representant i styret siden 2017. Forretningsadresse: Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund.

8.2. Administrerende direktørs ledergruppe

For å oppnå en effektiv kommunikasjons- og beslutningsprosess er ledergrupper det grunnleggende elementet i Sparebanken Møres ledelsesstruktur. Desentralisering med klar inndeling i ansvarsområder gir det beste utgangspunkt for å arbeide med markedspotensialet i bankens ulike forretningsområder og geografiske markeder.

Tallene i parentes viser hvor mange egenkapitalbevis vedkommende eier i Sparebanken Møre pr. 31.12.2016. Det er også tatt med egenkapitalbevis tilhørende nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse. Oppgitt alder er også status per 31.12.2016.

Registreringsdokument

Trond Nydal, 46 år (4.885)

Administrerende direktør siden 01.04.2017. Utdannet siviløkonom ved NHH 1997.

Ansatt i Sparebanken Møre i 1997 som salgskonsulent. Han har hatt flere ledende stillinger i banken. Tok til i sin nåværende stilling i 2008. Stillingen har et overordnet ansvar for å implementere strategien for personkundemarkedet i banken.

Kjell Jan Brudevoll, 62 år (2.226)

Banksjef. Leder for Næringsliv Søre Sunnmøre. Bankfaglig Bankakademiet 1985. Ansatt i Nordea 1979. Banksjef i Glitnir fra 2005 – 2008. Banksjef i Nordea avd. Fosnavåg 2008 – 2011. Tok til i nåværende stilling i 2011.

Terje Krøvel, 57 år (3.762)

Banksjef. Leder for Næringsliv Sunnmøre. Økonomi og administrasjon ved Møre og Romsdal Distriktshøyskole i 1983. Ansatt i Sparebanken Møre i 1983 som assistent. Tok til i sin nåværende stilling i 2001. Stillingen har et overordnet ansvar for å implementere strategien for næringslivsmarkedet i banken.

Idar Vattøy, 57 år (3.943)

Banksjef. Leder for Seksjon Økonomi, Risikostyring og personal. Utdannet ved Møre og Romsdal distriktshøgskole 1980-1982 og Møre og Romsdal Ingeniørhøgskole 1982-1984. Cand.mag. 1984. Ansatt i Sparebanken Møre som økonomikonsulent i 1984. Tok til i sin nåværende stilling i 2007.

Runar Sandanger, 58 år (3.000)

Banksjef. Leder for Seksjon Treasury og Markets. Sosialøkonomisk embedseksamen (cand. oecon) Universitetet i Oslo 1983. Stipendiat Norsk Utenrikspolitisk Institutt 1982-1983. Konsulent Norges Bank 1983-1986. Ansatt i Sparebanken Møre som finanskonsulent i 1986. Tok til i sin nåværende stilling i 2001.

Perdy Lunde, 59 år (3.473)

Banksjef. Leder for Seksjon Forretningsutvikling. Bedriftsøkonom BI 1990. Ansatt i Sparebanken Møre i 1977 som assistent. Tok til i sin nåværende stilling i 2002.

Kolbjørn Heggdal, 52 år (1.816)

Banksjef. Leder for Næringsliv Romsdal og Nordmøre. Siviløkonom fra BI. Banksjef i DNB avd. Nordvest 1997 - 2006. Banksjef Handelsbanken avd. Molde 2006 – 2013. Tok til i sin nåværende stilling i 2013.

Erik Røkke, 47 år (5.250)

Banksjef. Leder for seksjon Kreditt og Juridisk. Utdannet siviløkonom ved NHH 1991 – 1994 og statsautorisert revisor. Ansatt i PWC i 1994. Banksjef i Ørskog Sparebank 2001 – 2012. Ansatt i banken i 2012.

Alle medlemmene av ledergruppen har forretningsadresse Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund.

Tone Skoheim Gjerdsbakk, 34 år (2.071)

Registreringsdokument

Informasjonssjef. Leder for Seksjon Informasjon og Administrasjon. Utdannet journalist fra Høgskulen i Volda. Har jobbet som journalist i NRK og som kommunikasjonsrådgiver i flere kommunikasjonsbyrå. Ansatt i banken i 2014.

Det foreligger ingen potensielle interessekonflikter mellom de forpliktelser personer i styret, representantskapet, kontrollkomiteen eller administrerende direktørs ledergruppe har overfor utsteder, og deres private interesser og/eller øvrige forpliktelser for denne kretsen av personer.

8.3.Største eiere – Egenkapitalbevis

20 største eierne pr 31.03.2017	Antall	Andel av EKB i %
Sparebankstiftelsen Tingvoll	988 000	9,99
Cape Invest AS	586 559	5,93
Verdipapirfond Pareto Aksje Norge	401 378	4,06
MP Pensjon	386 698	3,91
Wenaasgruppen AS	380 000	3,84
Verdipapirfond Nordea Norge Verdi	336 014	3,4
Pareto AS	305 189	3,09
FLPS - Princ All Sec	221 534	2,24
Beka Holding AS	150 100	1,52
Wenaas Kapital AS	127 500	1,29
Verdipapirfondet Eika egenkapital	127 012	1,28
Lapas AS (Leif-Arne Langøy)	105 500	1,07
Bergen Kommunale Pensjonskasse	100 000	1,01
Fondsfinans Norge	97 000	0,98
Verdipapirfondet Landkreditt Utbytte	90 000	0,91
PIBCO AS	75 000	0,76
Odd Slyngstad	65 215	0,66
Forsvarets personell pensjonskasse	63 660	0,64
Stiftelsen Kjell Holm	60 686	0,61
Malme AS	55 000	0,56
Sum 20 største	4 722 045	47,76
Totalt	9 886 954	100

Da utsteder er sparebank er det ingen eiere som kontrollerer banken. Banken eies av egenkapitalbeviseiere med en eierandel på 49,7 % og en såkalt eierløs kapital med en eierandel på 50,3 %. Den eierløse kapitalen er representert i generalforsamlingen med valgte representanter fra innskytere, ansatte og fra samfunnet.

Sparebanken Møre hadde ved utgangen av 2016 egenkapitalbevis pålydende 989 mill. kroner, fordelt på 9 886 954 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner. Utover dette består egenkapitalbeviseernes kapital av utjevningsfondet på 1 092 mill. kroner og overkursfondet på 354 mill. kroner. Totalt utgjør egenkapitalbeviskapitalen 49,7% av egenkapitalen. Egenkapitalbeviseiene er representert med 14 av totalt 40 plasser i generalforsamlingen. De 14 representantene er valgt av

Registreringsdokument

---

egenkapitalbeviseierne og alle egenkapitalbevis har lik stemmerett med en stemme per egenkapitalbevis.

9. BANKENS RISIKOSTYRING

Et grunnleggende element med å drive bankvirksomhet er å ta risiko. Risikostyring og risikokontroll er fokusområder for styret. Overordnet formål med risikostyring og risikokontroll er å sikre at man oppnår de fastsatte mål, sikre effektiv drift, håndtere risikoer som kan hindre oppnåelse av forretningsmessige mål, sikre intern og ekstern rapportering av høy kvalitet og sikre at konsernet opererer i samsvar med relevante lover, regler og interne retningslinjer. Styret i Sparebanken Møre har vedtatt en målsetting om at konsernet skal ha lav til moderat risiko i sin virksomhet. Inntjeningen skal være et produkt av kunderelaterte aktiviteter, ikke finansiell risikotaking. Det skal kontinuerlig arbeides for å ha kontroll på de risikoer som foreligger. I de tilfeller hvor risikoen er vurdert større enn det som anses akseptabelt, skal det straks settes i gang tiltak for å redusere denne risikoen.

De overordnede rammene for Sparebanken Møres risikostyring vurderes årlig av styret i forbindelse med utarbeidelse og revidering av strategisk plan. Styret vedtok i august 2016 ny strategisk plan, "Møre 2020". Årlig vedtar også styret overordnede retningslinjer for styring og kontroll i konsernet, og morbank og datterselskaper vedtar individuelle risikopolicyer tilpasset sin virksomhet. Det er vedtatt egne policyer for hvert vesentlige risikoområde, herunder blant annet kreditrisiko, motpartsrisiko, markedsrisiko, konsentrasjonsrisiko og likviditetsrisiko. Strategiene vedtas av styret og revideres minimum årlig eller når spesielle forhold skulle tilsi det. Sparebanken Møres risikopolicyer ble sist gjennomgått og vedtatt i revidert form i desember 2016.

For ytterligere informasjon om bankens risikostyring henvises det til Note 3 i årsregnskap pr 31.12.2016 (<https://www.sbm.no/investor-relations/81/0/>).

9.1. Kreditrisiko

Kreditrisiko (eller motpartsrisiko) er risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

Kreditrisiko omfatter også konsentrasjonsrisiko, herunder risiko knyttet til store engasjement med samme kunde, konsentrasjon innenfor geografiske områder eller næringer eller med likeartede grupper av kunder.

Kreditrisiko representerer Sparebanken Møres største risikoområde. Konsernet har en moderat risikoprofil for kreditrisiko, slik denne er definert gjennom konsernets kreditrisikostrategi. Strategien gir rammer blant annet for konsentrasjon knyttet til bransjer og engasjementstørrelser, geografisk eksponering, vekstmål og risikonivå.

Etterlevelse av styrets vedtak innenfor kredittområdet overvåkes av en egen risikostyringsenhet samt av seksjon Kreditt og juridisk. Disse er uavhengig av kundeenhetsene. Styret mottar gjennom året løpende rapporteringer om utviklingen i kreditrisikoen presentert i månedlige risikorapporter. I tillegg gjennomføres det egne periodiske gjennomganger av kredittområdet i revisjons- og risikoutvalget. I henhold til Finanstilsynets retningslinjer for utlån til boligformål mottar styret kvartalsvise rapporter. Sparebanken Møres interne retningslinjer er tilpasset i henhold til Finanstilsynets retningslinjer om utlån til boligformål.

Registreringsdokument

Sparebanken Møre har som en del av IRB-systemet egne risikoklassifiseringsmodeller som kundene klassifiseres etter:

Forventet misligholdsfrekvens (PD) brukes som mål på kvalitet. Kunden klassifiseres i risikoklasse ut fra sannsynlighet for mislighold.

Forventet engasjement ved mislighold (EAD) er en beregnet størrelse hvor trukket engasjement eller utlån, lånetilsagn og en andel av bevilgede, utrukne rammer inngår.

Tap gitt mislighold (LGD) angir hvor mye konsernet forventer å tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Modellene tar hensyn til sikkerhetene kunden har stilt, fremtidig kontantstrøm og andre relevante faktorer.

Disse modellene er et vesentlig bidrag i den interne styringen av kreditrisiko. Det gjennomføres månedlig scoring av kundene, og dette gir grunnlag for løpende overvåkning av utviklingen i Sparebanken Møres kreditrisiko. Egne søknadsscoremodeller er også implementert, og disse benyttes i kredittbevilningsprosessen.

Gjennom konsernets rapporteringsportal har hver enkelt medarbeider med kundeansvar tilgang til rapporter som viser utviklingen i sin porteføljes kreditrisiko. Portalen er hierarkisk oppbygd slik at lederne i Sparebanken Møre kan følge utviklingen innenfor sine respektive ansvarsområder.

Rapporteringene benyttes blant annet til analyser av kunder, porteføljer og bransjer. Portalen gir også kundeansvarlige oversikt over kunders posisjoner og rammer relatert til eksponering i finansielle instrument.

Avdeling Spesialengasjement utgjør en del av seksjon Kredit og juridisk. Målsettingen med denne avdelingen er å effektivisere taps- og misligholdsprosessene, samt øke samspillet mellom juridisk avdeling, depotavdelingen og kredittavdelingen. Gjennom dette øker man kvaliteten og profesjonaliseringen i håndteringen av utsatte engasjement, og man sikrer objektivitet og uavhengig behandling. Avdelingen rapporterer oppover i ledelseshierarkiet uavhengig av linjen.

Styret vurderer Sparebanken Møres samlede kreditrisiko å være innenfor den vedtatte risikotoleransen i konsernet. Eksponeringen mot store engasjement har de siste årene blitt redusert betydelig, men oppfølging og kontroll på dette området er styrket. Styret mener at Sparebanken Møre er godt rustet til å håndtere eventuell økt kreditrisiko i utlånsporteføljen, og konsernet har et godt grunnlag for økt satsing mot gode utlånsprosjekt i Sparebanken Møres virkeområde fremover.

9.2. Markedsrisiko

Markedsrisiko i Sparebanken Møre fremkommer i hovedsak som følge av de aktiviteter som utføres for å understøtte konsernets daglige drift. I dette ligger konsernets finansiering, obligasjonsporteføljen som holdes for å kunne møte likviditetskrav og sikre låneadgang i Norges Bank, samt kundegenerert rente- og valutahandel.

I markedsrisikostrategien fastsetter styret rammer for konsernets markedsrisiko. Rammene overvåkes av risikostyringsenheten. Rammeinstillingene fastsettes med bakgrunn i analyser av negative markedsbevegelser. Basert på evaluering av risikoprofil, styring og kontroll legges det til grunn at banken aksepterer lav risiko innenfor markedsrisikoområdet. De styringsdokumenter som håndterer markedsrisiko gjennomgås og fornyes minimum årlig av styret, senest i desember 2016. Bankens styre får månedlig rapportert utviklingen knyttet til markedsrisiko. De rammer som gjelder for

Registreringsdokument

---

markedsrisiko er konservative, og samlet utgjør markedsrisikoen en liten andel av konsernets totale risiko.

Styret mener at konsernets risikoeksponering innenfor markedsrisikoområdet er innenfor de vedtatte risikotoleransegrensene.

9.3.Likviditetsrisiko

Styringen av Sparebanken Møres finansieringsstruktur er fastsatt i en overordnet finansieringsstrategi som blir evaluert og vedtatt av styret minimum en gang i året, sist i desember 2016. Strategien gjenspeiler det moderate risikonivået som aksepteres for dette risikoområdet. Her beskrives de mål Sparebanken Møre har for å bevare sin finansielle styrke. Det er definert konkrete rammer på ulike områder for konsernets likviditetsstyring. I Sparebanken Møres beredskapsplan for likviditet inntatt i bankens retningslinjer for stresstesting og konsentrationsrisiko er det beskrevet hvordan likviditetssituasjonen skal håndteres i urolige finansmarkeder.

Det er etablert to sentrale kvantitative krav til likviditet:

- Krav til likviditetsdekning under stress: Liquidity Coverage Ratio (LCR)
- Krav til langsiktig stabil finansiering: Net Stable Funding Ratio (NSFR)

LCR måler institusjonens evne til å overleve en stressperiode på 30 dager. LCR øker betydningen av likvide eiendeler med høy kvalitet. NSFR måler langsiktigheten i institusjonens finansiering.

NSFR medfører at institusjonene i større grad må finansiere illikvide eiendeler ved hjelp av stabil og langsiktig finansiering.

LCR fases inn over tid noe som innebærer at kravet fra og med 31.desember 2016 er 80 prosent og 100 prosent fra og med 31. desember 2017.

Når det gjelder regulering av langsiktig finansiering vil, inntil kravene for NSFR er avklart, likviditetsindikator 1 (L1, langsiktig funding i forhold til illikvide eiendeler) bli benyttet. Her legger Finanstilsynet til grunn en målstørrelse over tid på 105 prosent.

Likviditetsporteføljen har de senere årene økt i volum og endret investeringene mot verdipapir med LCR-kvalitet. Konsernet har etablert målsetting for LCR i henhold til opptrapningsplanen for regelverket. Rapportering viser at Sparebanken Møre ligger godt innenfor de varslede kravene.

Generelt innebærer strengere likviditetskrav, herunder kravene satt i Finanstilsynets siste likviditetsmodul og ny forskrift, en vesentlig rentekostnad for banken. Samtidig gjør det banken mer utsatt for endringer i kreditspread.

For å sørge for at konsernets likviditetsrisiko holdes på et lavt nivå, skal utlån til kunder i hovedsak finansieres ved kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Bankens innskuddsdekning pr utgangen 1. kvartal 2017 utgjør 60,5 prosent.

Møre Boligkreditt AS gir konsernet en økt diversifisering av finansieringskildene. Selskapet utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OmF). Banken overdrar deler av boliglånsporteføljen til kreditforetaket, og dette gir således tilgang til å utnytte disse finansieringsmulighetene. Ved utgangen av 2016 er ca. 38 % av konsernets totale utlån (ca. 52 % av lån til personmarkedet) overført til boligkreditforetaket. Sparebanken Møre vil fortsette å overføre lån til Møre Boligkreditt AS i samsvar

Registreringsdokument

---

med finansieringsstrategiens planer. Ved årsskiftet er 70 prosent av Møre Boligkreditt AS sitt uteslående obligasjonslånsvolum av en størrelse som kvalifiserer til Nivå 2A-likviditet i LCR. Møre Boligkreditt AS vil framover utstede og bygge opp flere lån i denne kategorien.

For ytterligere å få tilgang til nye finansieringskilder, og for å søke stabilisert tilgang til finansieringen fra eksterne kilder, er både Sparebanken Møre og Møre Boligkreditt AS sine utstedelser ratet av ratingbyrået Moody's.

Ratingbyrået Moody's opprettholdt i august 2016 sin gode A2-rating av Sparebanken Møre. Obligasjoner utstedt av Møre Boligkreditt AS er ratet Aaa av Moody's.

Modul for likviditetsrisiko består av en veiledning for Finanstilsynets vurdering av institusjonens likviditetsrisikonivå og en veiledning for vurdering av institusjonens system for styring og kontroll av likviditetsrisiko. Sparebanken Møre har implementert foreslått rapporteringsstruktur fra modulen i styrerapporteringen knyttet til likviditetsområdet.

Det er styrets vurdering at likviditetssituasjonen ved utgangen av året er god. Styret mener også at den løpende likviditetsstyringen i konsernet er god.

9.4. Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som skyldes utilstrekkelig eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer, samt eventuelle eksterne hendelser. Dette kan eksempelvis være svikt i rutiner, svikt i datasystem, kompetansesvik, feil fra bankens underleverandører, tillitsbrudd hos ansatte og kunder, ran, underslag m.m. Styret i Sparebanken Møre har vedtatt at det aksepteres lav til moderat risikoprofil knyttet til dette risikoområdet.

Målrettede tiltak er nødvendig for å forebygge og redusere den operasjonelle risikoen. Eksempler på risikoreduserende tiltak kan være fysiske sikringstiltak, etablerte beredskapsplaner, ransøvelser, beredskapsøvelser, forsikringsordninger og opplæring.

Sparebanken Møre legger stor vekt på utadrettede aktiviteter der kunden står i fokus. Det har blitt lagt ned store ressurser de siste årene knyttet til Autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere. Pr utgangen av 2016 er 267 av bankens ansatte ferdig autoriserte finansielle rådgivere. Av disse er 24 ansatte autorisert i 2016. De fleste av lederne i kundeposisjon har også gjennomført sensorkursopplæring for AFR, noe som gir lederne svært god trening og praksis i å utøve sin lederrolle. Sparebanken Møres rådgivere gjennomførte også kurset «Godkjent Intern Kreditt Kompetanse» frem t.o.m. 2015. Ved utgangen av 2015 hadde 226 av bankens ansatte bestått dette kurset.

I 2016 har Sparebanken Møre vært pilotbedrift for ny nasjonal autorisasjonsordning i kreditt, som trer i kraft 1.1.2017. 46 ansatte har allerede gjennomført og bestått autorisasjonen. Sparebanken Møre deltar også i den nasjonale godkjenningsordningen for skadeforsikring, og ved utgangen av 2016 hadde 190 ansatte bestått denne godkjenningen. 7 nyansatte har i 2016 deltatt i bankens standardiserte nyansattoplæring avholdt av bankens interne «Møreskole». Godt kompetansenivå hos våre medarbeidere er et viktig bidrag for å redusere den operasjonelle risikoen, og samtidig gi våre kunder en god opplevelse av å være kunde i vår bank. Styret er svært fornøyd med det betydelige kompetanseløftet den enkelte medarbeider og banken har gjort de siste årene og vil fremdeles legge vekt på dette arbeidet fremover.

Registreringsdokument

Digitale banktjenester og øvrige IKT-tjenester var preget av god kvalitet og stabilitet i 2016. Sikkerheten i disse tjenestene og de underliggende systemene har vært god, og det har ikke vært vesentlige sikkerhetshendelser eller tap som en følge av dette. Godt samarbeid mellom aktørene gir et viktig bidrag i arbeidet med å redusere konsekvensene av målrettede angrep mot banker og andre finansinstitusjoner. Sparebanken Møre har stort fokus på IKT-sikkerhet, også blant bankens ansatte. I 2016 ble det blant annet gjennomført obligatorisk e-læringskurs i informasjonssikkerhet for alle ansatte i banken. Banken inngikk i 2015 en forlenget avtale med Evry om leveranse av en effektiv plattform for moderne bankdrift, inklusiv digitale løsninger for fremtidige kundebehov. Det vil også i 2017 bli fokus på kvalitet, stabilitet og sikkerhet.

Det er stort fokus på arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering i konsernet. Banken gjennomfører årlig ny risikovurdering på området. Det er også brukt mye ressurser på internkontroll og opplæring av ansatte knyttet til dette området. Anti-hvitvaskingsansvarlig i banken har også gjennomført møter hos de ulike PM- og NL-avdelinger, og deltatt med innlegg på NL- og PM-samlinger. Banken er godt representert på den årlige anti-hvitvaskingskonferansen som blir avholdt i regi av FNO, Økokrim og Finanstilsynet i november. Sparebanken Møre vil opprettholde høyt fokus på arbeidet mot hvitvassing og terrorfinansiering også i 2017.

Sparebanken Møres overordnede beredskapsplan ble revidert i 2016. Underliggende beredskapsplaner, som for eksempel Beredskapsplan IKT, har blitt oppdatert i løpet av 2016. Det avholdes årlige øvelser. Erfaringer fra øvelsene tas med videre for ytterligere å konkretisere beredskapsplanverket, og er samtidig nyttig erfaring å ha tilegnet seg for å håndtere eventuelle krisesituasjoner som kan oppstå. Øvelsene bidrar videre til å skape bevissthet og årvåkenhet rundt hvilke problemstillinger som kan gjøre seg gjeldende under en krise.

Sparebanken Møre har etablert ulike fora og utvalg som aktivt arbeider med å håndtere konsernets operasjonelle risiko. Herunder inngår årlig sikkerhetsforum for konsernets sikkerhetsansvarlige. Konsernet har også et sikkerhetsutvalg som har godkjenningsfunksjon for bankens BankID-regelverk. Utvalget er bredt sammensatt av personer fra flere funksjoner i konsernet. Styret mottar årlig rapport om sikkerhetssituasjonen i Sparebanken Møre, i tillegg til løpende rapporteringer knyttet til vesentlige avvik og hendelser som måtte oppstå. I årlig ICAAP gjennomgås konsernets vesentligste risikoområder, og operasjonell risiko er i denne sammenheng gitt stor oppmerksomhet.

Sparebanken Møres operative og etablerte internkontroll er et viktig hjelpemiddel for å redusere den operasjonelle risikoen, både gjennom avdekking og oppfølging.

9.5. Internkontroll

Internkontroll skal utformes for å gi en god sikkerhet vedrørende måloppnåelse innen områdene strategisk utvikling, målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler, herunder også etterlevelse av konserninterne retningslinjer og polsicyer. En velfungerende internkontroll skal også sikre at konsernets risikoeksponering er innenfor vedtatt risikoprofil og vedtatte risikotoleransegrenser.

Sparebanken Møres internkontrollprosesser bygger på prinsippene i den globale internkontrollstandarden COSO-modellen. Prosessene og internkontrollene skal dekke konsernet som helhet. I dette ligger dermed at også de risikoer som oppstår som følge av eierskap og drift i datterselskaper skal håndteres av konsernets totale internkontrollprosesser.

Registreringsdokument

I Sparebanken Møre har den enkelte leder et særskilt individuelt ansvar for å påse at internkontrollen innen hans eller hennes ansvarsområde fungerer og blir gjennomført som forutsatt. Dette innebærer at ledere på alle plan overvåker vedtatte kontrolltiltak innenfor sitt område. Slik innsikt oppnås normalt ved personlig nærvær, oppfølging av medarbeidere, stikkprøvekontroller, gjennomgang av nøkkeltall og avviksmålinger mv. Dette prinsippet er også gjeldende for ledere av datterselskapene i konsernet.

Internkontroll knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen

Formålet med internkontrollen knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen er å sørge for at avlagt regnskap er uten vesentlig feil, herunder at eventuelle feil skal avdekkes i tide. Videre skal internkontrollen sørge for at de eksterne regnskapskravene oppfylles, samt at den informasjonen som publiseres til analytikere, tilsynsmyndigheter, investorer, kunder og andre interessenter er fullstendig og gir et rettvisende bilde av konsernets finansielle situasjon.

Ansvar for selve regnskapsrapporteringsprosessen er tillagt seksjon Økonomi, risikostyring, personal og sikkerhet, da med avdeling Økonomi og regnskap som den koordinerende og ledende enheten. Det er etablert klare arbeidsfordelingsplaner og backup-lister for både oppgaver og personell i denne og andre avdelinger innen seksjonen.

Registrering av transaksjoner skjer i kjernesystemene til banken, og det gjennomføres daglige avstemninger mellom dette systemet og regnskapssystemet (IROS). Det tas ut periodiske styringsrapporter som kvalitetssjekkes. Eventuelle registrerte avvik korrigeres fortløpende. Månedlig utarbeides ulike styringsrapporter; BMS, analyser, risikorapporter mv., og konsolidering gjennomføres både månedlig og kvartalsvis. Både resultat-, balanseposter og noteopplysninger avstemmes mot system og tidligere rapporteringer.

Et ledd i internkontrollen knyttet til rapporteringen av årsregnskapet er samarbeidet med ekstern revisor og deres revisjon av konsernets regnskap. Samarbeidet er vurdert som godt, og ekstern revisor er en bidragsyter til at regnskapsrapporteringsprosessen blir god.

Både kvartalsregnskap og årsregnskapet behandles av både bankens ledergruppe og revisjons- og risikoutvalget, før endelig behandling i styret og generalforsamling.

Rapportering av internkontroll

Rapportering av internkontroll i Sparebanken Møre er organisert desentralt med avdeling Risikostyring som koordinerende enhet.

Styret har mottatt løpende rapportering om driften og risikosituasjonen gjennom året. Administrerende direktør har videre avgitt årlig rapport til styret vedrørende en samlet vurdering av risikosituasjonen og en vurdering av om de etablerte internkontrollene fungerer. Denne rapporten inneholdt også vurderinger gjennomført i de datterselskap som er underlagt kravene i "Forskrift om risikostyring og internkontroll".

Basert på mottatte rapporteringer mener styret at internkontrollen er forsvarlig ivaretatt i Sparebanken Møre.

9.6. Internrevisjon

Internrevisjon er en overvåkningsinstitusjon som, uavhengig av administrasjonen for øvrig, foretar systematiske risikovurderinger, kontroller og undersøkelser av Sparebanken Møres internkontroll for å vurdere om den virker hensiktsmessig og betryggende.

Konsernets internrevisjon har i 2016 vært utkontraktert til BDO. Internrevisjonen rapporterer til revisjons- og risikoutvalget og styret. Det er utarbeidet plan for internrevisors arbeid som er vedtatt av styret. Revisjons- og risikoutvalget og styret har i 2016 mottatt regelmessige rapporter fra internrevisor i henhold til denne planen.

I sin årsrapport for 2016 har internrevisor rapportert til styret at konsernet har en governance, risikostyring og internkontroll som er tilfredsstillende, gitt Sparebanken Møres størrelse og kompleksitet. Det er ikke avdekket vesentlige brudd på relevante lover eller forskrifter. Internrevisor har gjennom året videre foretatt en gjennomgang av bankens egenevaluering av risikostyring og internkontroll. Denne ble ansett som tilfredsstillende, både i forhold til prosess for gjennomføring, detaljeringsgrad ved utførelse, samt sammendragsrapportering til styret. Egenevalueringen ble for øvrig vurdert å være i tråd med de kravene som stilles i "Forskrift om risikostyring og internkontroll".

9.7. Risiko- og revisjonsutvalg

Kravet til å ha etablert et eget revisjonsutvalg følger av finansieringsvirksomhetslovens § 3-11 a. Kravet til å ha etablert et eget risikoutvalg følger av finansieringsvirksomhetslovens § 2-9 b, 5. ledd.

Tilsynsmyndighetene kan gi tillatelse til at institusjoner som ikke er av vesentlig størrelse og kompleksitet kan etablere et kombinert revisjons- og risikoutvalg. Sparebanken Møre har valgt en løsning med et kombinert revisjons- og risikoutvalg.

9.7.1. Medlemmer i risiko- og revisjonsutvalg

Risiko- og revisjonsutvalgets medlemmer velges av og blant styrets medlemmer. Styret fastsetter selv valgperiodene ved valgene. Risiko- og revisjonsutvalget består av følgende medlemmer:

Navn	Valgt i styremøte	På valg
Henrik Grung (leder)	24.05.17	2019
Ann Magritt B. Vikebakk	02.06.16	2018
Elisabeth Maråk Støle	02.06.16	2018

9.7.2. Arbeidsoppgaver for risiko- og revisjonsutvalg

- 1) Vurdere og anbefale til styret innstilling overfor forstanderskapet på valg av ekstern revisor i Sparebanken Møre. Vurdere og anbefale til styret innstilling overfor forstanderskapet på godkjennelse av ekstern revisors godtgjørelse. Vurdere og innstille overfor styret på valg av intern revisor
- 2) Følge opp og kontrollere revisor eller revisjonsfirmaets uavhengighet med spesiell fokus på leveranser av tilleggstjenester. Revisjonsutvalget skal se til at ekstern og intern revisor opptrer uavhengig i forhold til ledelsen og skal diskutere plan og omfang av revisjonsarbeidet med revisorene
- 3) Føre tilsyn med regnskapsavleggelsesprosessen

Registreringsdokument

---

4) Følge opp den lovlige revisjonen av årsregnskapet og det konsoliderte regnskapet, herunder gjennomgå og vurdere Sparebanken Møres kvartalsvise og årlige regnskapsrapportering med spesiell fokus på:

- a. Endringer i regnskapsprinsipper og regnskapspraksis
- b. Vesentlige skjønnsmessige verdifastsettelser og estimater
- c. Betydelige justeringer som følge av krav og anbefalinger fra revisor
- d. Overholdelse av lov, forskrifter og regnskapsstandarder

5) Gjennomgå og diskutere punkter hvor revisor er uenig med administrasjonen og/eller hvor det er påpekt stor usikkerhet fra revisor og/eller andre forhold som revisor ønsker å diskutere

6) Se til at Sparebanken Møres interne kontroll og risikosystemer fungerer tilfredsstillende, herunder se til at den årlige og løpende kapitalvurderingsprosessen er i henhold til gjeldene regelverk og til en hver tid er tilpasset Sparebanken Møres samlede risikoeksponering og omfang av virksomheten

7) Vurdere om prisen av Sparebanken Møres produkter tar hensyn til tilhørende risiko, og der dette ikke er tilfelle forelegge overfor styret forslag til forbedringstiltak

8) Vurdere andre forhold som bestemt av styret i Sparebanken Møre og/eller utvalget selv eller som ønskes tatt opp av revisor

9.7.3. Myndighet og ansvar for risiko- og revisjonsutvalg

Revisjons- og risikoutvalget har myndighet til å undersøke alle aktiviteter og forhold ved Sparebanken Møres drift og kan innhente opplysninger fra enhver ansatt. Alle Sparebanken Møres ansatte og tillitsvalgte skal gi de opplysninger og den bistand Revisjons- og risikoutvalget måtte be om.

Revisjons- og risikoutvalget kan iverksette de undersøkelser det finner nødvendig for å utføre sine oppgaver, herunder innhente eksterne råd og bistand. Revisjons- og risikoutvalget svarer overfor styret i Sparebanken Møre for gjennomføringen av sine oppgaver. Det er styret i Sparebanken Møre som har det overordnede ansvaret for institusjonens risikoer, herunder at det er etablert tilfredsstillende og velfungerende kontrollsystemer, og det er styret i Sparebanken Møre som har det overordnede ansvaret for at korrekt og tidsriktig regnskapsrapportering avlegges, og ellers at institusjonen etterlever det til enhver tid gjeldende regelverket for banken. Styrets ansvar og det enkeltes styremedlems ansvar reduseres ikke som følge av Revisjons- og risikoutvalgets virksomhet.

10. OPPLYSNINGER OM SPAREBANKEN MØRES FINANSIELLE STILLING OG RESULTATER, SAMT REFERANSELISTE

Det henvises til Sparebanken Møres årsrapporter for 2015 og 2016 for informasjon og opplysninger om bankens aktiva og passiva, finansielle stilling, resultater, kontantstrømoppstilling, regnskapsprinsipper og noter. Rapportene er tilgjengelige på bankens hjemmeside (<https://www.sbm.no/investor-relations/81/0/>) eller ved henvendelse til Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund.

For årsrapport 2015 finnes aktuell finansiell informasjon på følgende sider:

- Balanse: sider 45-46
- Resultatregnskap: sider 43-44
- Regnskapsprinsipp: sider 53-56
- Noter for øvrig: sider 52-140
- Egenkapitaloppstilling: sider 47-49
- Kontantstrømoppstilling: sider 50-51

For årsrapport 2016 finnes aktuell finansiell informasjon på følgende sider:

- Balanse: sider 40-41
- Resultatregnskap: sider 38-39
- Regnskapsprinsipp: sider 47-51
- Noter for øvrig: sider 46-138
- Egenkapitaloppstilling: sider 42-44
- Kontantstrømoppstilling: side 45

Sparebanken Møres årsregnskaper for 2015 og 2016 er blitt revidert i samsvar med gjeldende lovgivning og det foreligger revisjonsberetning for begge regnskapene. Årsregnskapet for 2016 er seneste reviderte regnskap. Revisjonsberetningene inneholder ingen forbehold. Det vises til ansvarserklæring i punkt 2.

Revisjonsberetningene finnes i Sparebanken Møre sine årsrapporter på følgende sider:

- 2015: side 142
- 2016: side 139

For kvartalsrapport 1. kv 2017 finnes aktuell finansiell informasjon på følgende sider:

- Balanse konsern: side 9
- Resultatregnskap konsern: sider 7-8
- Regnskapsprinsipp: side 12
- Noter for øvrig: sider 12-28
- Egenkapitaloppstilling konsern: side 10

Registreringsdokument

- Kontantstrømoppstilling konsern: side 11

Sparebanken Møre er ikke kjent med at det er skjedd vesentlige endringer i konsernets finansielle stilling etter at Sparebanken Møre sist offentliggjorde sine regnskaper.

Det er ingen hendelser knyttet til Utsteder som nylig er inntruffet og som i vesentlig grad er relevante ved vurderingen Utsteders solvens.

Det har ikke skjedd en vesentlig forverring i Utsteders framtidsutsikter siden datoene for de siste offentliggjorte reviderte regnskapene.

Det er ingen kjente utviklingstrekk, usikkerhetsfaktorer, krav, forpliktelser eller hendelser som sannsynligvis vil ha en vesentlig innvirkning på Utsteders framtidsutsikter for det inneværende regnskapsår.

Det har ikke vært noen forvaltingssaker, retterganger eller voldgiftssaker de siste 12 måneder (herunder saker som er anlagt eller varslet og som Utsteder har kjennskap til), som kan få eller som i den senere tid har hatt vesentlig innvirkning på utstederens og/eller konsernets finansielle stilling eller lønnsomhet.

Sparebanken Møre har ikke inngått noen vesentlige avtaler som ikke inngår i den løpende forvaltningen og som kan lede til at et foretak innen konsernet påtar seg forpliktelser eller erverver rettigheter som påvirker bankens evne til å overholde sine forpliktelser ovenfor obligasjonseierne.

Dokumenter som er henvist til i registreringsdokumentet er tidligere offentliggjort og oversendt til Oslo Børs.

Registreringsdokumentet og de dokumenter som utgjør en del av registreringsdokumentet ved henvisning er tilgjengelig på Sparebanken Møres hjemmeside (<https://www.sbm.no/investor-relations/obligasjonsavtaler/262/0/>)

11.OFFENTLIG TILGJENGELIGE DOKUMENTER

Følgende dokumenter (eller kopier av disse) kan fås ved henvendelse til Sparebanken Møre, Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6001 Ålesund, ved telefonhenvendelse til banken, telefon 70 11 33 00, eller ved henvendelse per epost til kundeservice@sbm.no:

- Bankens stiftelsesdokument og vedtekter
- Bankens årsrapporter for 2014, 2015 og 2016, herunder revisors bekreftelser
- Årsrapporter for Møre Boligkreditt AS for 2014, 2015 og 2016, herunder revisors bekreftelser

Bankens vedtekter og finansielle rapporter kan også lastes ned elektronisk fra Bankens nettside, www.sbm.no under Investor Relations (<https://www.sbm.no/investor-relations/81/0/>).

Alle rapporter, brev og andre dokumenter, historisk finansiell informasjon, vurdering og ekspertuttalelser som er utarbeidet på anmodning fra utsteder, som helt eller delvis inngår i registreringsdokumentet, eller som det vises til i registreringsdokumentet kan kontrolleres i hele registreringsdokumentets gyldighetstid, som er 12 måneder etter dato for godkjent Registreringsdokument.